

See discussions, stats, and author profiles for this publication at: <https://www.researchgate.net/publication/338606121>

Kamusal Mekanlarda Gündelik Hayatın Korku Coğrafyaları

Conference Paper · June 2019

DOI: 10.26650/PB/PS12.2019.002.006

CITATIONS

0

READS

68

2 authors:

Ahmet Uysal

Nevşehir Hacı Bektaş Veli University

27 PUBLICATIONS 41 CITATIONS

[SEE PROFILE](#)

Hasan İçen

Nevşehir Hacı Bektaş Veli University

3 PUBLICATIONS 2 CITATIONS

[SEE PROFILE](#)

Some of the authors of this publication are also working on these related projects:

Nevşehir'in Arazi Kullanımı Değişiminde Üniversitenin Etkisi [View project](#)

İstanbul Üniversitesi Yayın No: 5255
Edebiyat Fakültesi Yayın No: 3465
e-ISBN: 978-605-07-0714-4

**1ST ISTANBUL
INTERNATIONAL
GEOGRAPHY CONGRESS
PROCEEDINGS BOOK**

June 20-22, 2019

**1. İSTANBUL
ULUŞLARARASI
COĞRAFYA KONGRESİ
BİLDİRİ KİTABI**

20-22 Haziran, 2019

**İSTANBUL
UNIVERSITY
PRESS**

e-ISBN: 978-605-07-0714-4
DOI: 10.26650/PB/PS12.2019.002

Istanbul University Publication No: 5255
Faculty of Economics Publication No: 3465

This work is published online under the terms of Creative Commons Attribution-NonCommercial 4.0 International License (CC BY-NC 4.0) <https://creativecommons.org/licenses/by-nc/4.0/>

This work is copyrighted. Except for the Creative Commons version published online, the legal exceptions and the terms of the applicable license agreements shall be taken into account.

This publication has been peer reviewed.

Kamusal Mekanlarda Gündelik Hayatın Korku Coğrafyaları

Fear Geographies of Everyday Life in Public Spaces

Ahmet UYSAL¹ , Hasan İÇEN²

¹Nevşehir Hacı Bektaş Veli Üniversitesi, Coğrafya Bölümü, Nevşehir, Türkiye

²Nevşehir Hacı Bektaş Veli Üniversitesi, Coğrafya Bölümü, Nevşehir, Türkiye

ORCID: A.U. 0000-0002-5928-0516; H.İ: 0000-0003-3453-1240

ÖZ

Modern yaşam biçiminin en önemli unsuru olan kent, çeşitli grupların farklılıklarının da bir düzlemde buluşmasını ifade eder. Kent üzerinde gelişen çoğu örüntünün de bu farklılıklarla bağdaştığı önceki çalışmalarda da sıkça belirtilmiştir. Mekânsal ayrışma olarak nitelendirilen bu bölünmüş kentsel yapı farklı mekânsal kimlikleri işaret eder. Bu kimlikler aslen mekânların sunduğu kompozisyonlar ya da içerdiği temsillerdir. Bireyin deneyimlediği bu kompozisyonlarda hissettiği duygular da coğrafyanın az bilinen bir dalı olan “duygusal coğrafya”nın çalışma konusudur. Duygusal coğrafya çalışmaları genel anlamda davranışsal coğrafya olarak da adlandırılabilir. Araştırmacılar bireyin dünyasını duygularla inşa ettiğini savunurlar, dolayısıyla duygusal coğrafya duyguların mekân ilişkisini inceler ve özellikle bireyin duygularının çevresiyle nasıl etkileşime girdiğini anlamaya çalışır. Bunun ötesinde ise bahsedilen duygulardan biri olan korkunun coğrafya çalışmalarında yeri önemlidir. Korkunun kentsel mekânda bireylerin gündelik yaşamlarını etkilediği düşünülmektedir. Bu noktada bireylerin belirli mekânlara ve bu mekânlarda buldukları zamana göre risk algılarının arttığı çalışmanın savunduğu temel argümandır. Yapılan çalışmada cevap aranan en önemli soru ise kentsel mekânda gündelik yaşamı etkileyen korkuların gelişiminde mekânsal referansların etkili olup olmadığıdır.

Anahtar Kelimeler: Korku Coğrafyaları, Günlük Yaşam, Kamusal Alanlar.

ABSTRACT

The city, which is the most important element of modern life style, refers to the intersection of the differences of various groups in a space. It also mentioned in previous studies that most of the patterns developed on the city coherent to these differences. This divided urban structure, which described as spatial segregation, refers to different spatial identities. These identities are originally compositions or representations which space contains. The feelings that the individual feels in these compositions are also the subject of the emotional geography, a little-known branch of geography. Emotional geography studies are generally referred as behavioural geography, but these two fields are different. Researchers argue that the individual builds his/her world with emotions, so emotional geography examines the relationship between space and emotions and tries to understand how the individual's emotions interact with his/her environment. Beyond this, one of the emotions mentioned is important, which is fear, in geography studies. It is obvious that fear affects the daily lives of individuals in urban space. At this point, it is the basic argument of the study that individual's perceptions of risk increases according to certain places and time. The most important question in the study is whether spatial references are effective in the production of fears, which affecting the daily life in urban space.

Keywords: Fear Geographies, Everyday Life, Public Spaces.

Başvuru/Submitted: 20.03.2019 **Kabul/Accepted:** 08.05.2019

Sorumlu yazar/Corresponding author: Ahmet UYSAL / ahmetuysal@nevsehir.edu.tr

1. GİRİŞ

Bu çalışmanın amacı yeni kurulan bir üniversite çevresinde “mekân” ve “korku” arasındaki ilişkinin izini sürmektir. Nevşehir Hacı Bektaş Veli Üniversitesi kampüsü nispeten şehir merkezinin kenarında kurulmuştur ve zamanla şehrsel gelişim bu yöne doğru akmıştır. Hatta çoğu üniversite öğrencisinin ifadesiyle şehrin “gelişmiş ve modern” yüzü bu bölgedir. Gerçekten de üniversite çevresinde zamanla modern konutlar yükselmiştir. Ayrıca kafe gibi tüketim mekânları bu bölgenin cazibesini arttırmıştır. İşte bu yeni gelişen ve mekâna dair birçok unsurun da yeni olduğu bu yer “korku mekânı” kavramı çerçevesinde nasıl okunur sorusu bu çalışmanın en temel sorusudur. Şehrin bu bölgesinin yeni olması ve Nevşehir’in nispeten küçük bir şehir olması çalışmanın hem avantajı hem de dezavantajıdır. Korku denilince genelde büyük şehirler ve metropoller akla geldiği için küçük bir şehrin küçük bir bölgesini korku ile ilişkilendirmek ve merceği o bölgeye yöneltmek başlangıçta dezavantaj gibi görülse de aslında avantajlı yönleri de vardır. Görece güvenli kabul edilen küçük yerlerdeki korku coğrafyalarına bakmak o yere dair gizli kalmış duyguları daha net gösterebilir. Bir diğer husus ise yeni gelişen bir yer ile duygu arasındaki ilişkiyi anlamaya dair avantajdır. Nevşehir’deki üniversite kampüsü ve çevresinde yeni kurulan her şey gibi duygu mekânları da yeni oluşmaktadır. Bu bağlamda bir yerdeki korku mekânlarının izini sürmek ve nasıl olduğu anlamak bakımından bu yeni olma hali olumludur. O halde kısaca şöyle denebilir; bu çalışmanın asıl amacı genel olarak korku coğrafyalarına dair kavramları küçük bir şehirde test etmek ise bir diğer amacı da yeni gelişen bir yerde korku mekânları nasıl oluşuyor sorusuna cevap aramaktır. Çalışmada yirmi öğrencilerle derinlemesine görüşme yapılmıştır. Bu öğrencilerden 13’ü kız öğrenci, 7’si erkek öğrencidir. Ayrıca bir odak grup ile genel bir tartışma ortamında mesele tartışılmıştır. Çalışma esnasında bir yer ile ilişki kurarken kız öğrencilerin korku kavramını daha çok öne çıkardığı gözlemlenmiştir. Daha doğrusu erkek öğrencilerin korku kavramına yükledikleri anlam bariz bir şekilde farklılık gösterdiği için formel ve informal mülakatlarda daha çok kız öğrenciler tercih edilmiştir. Çalışmanın metodolojisine dair bir diğer altı çizilmesi gereken durum ise korku kavramı ve metot üzerine dairdir. Sevgi, endişe, korku gibi duygular somut olarak değerlendirmesi zor kavramlar olduğu için bu çalışmanın amacı nicel veriler ortaya koyup bir mekânı korkuya indirgemek değildir. Tam tersine insanın iç dünyası ile dış dünyası arasındaki akışkan, değişken ve kavranılması zor ilişkiyi resmetmektir. Bu açıdan bu çalışmada korku mekânı denilince polisiye vakaların çok görüldüğü ya da toplumsal çatışmalarla özdeşleşmiş yerler kastedilmemektedir. Daha çok duygu coğrafyaları bağlamında insan(lar)ın bir yerde bazı duyguları nasıl oluşturduğunun izi sürülecektir.

2. GÜNDELİK HAYAT VE DUYGU COĞRAFYALARI

Gündelik hayatın coğrafyalarını anlamak için, çıkış noktası olarak, sosyolojinin bakış açısı bizlere yol göstericidir. Makrososyolojiler ve mikrososyolojiler ayrımı söz konusu olunca gündelik hayat mikrososyolojilere daha yakındır. Elbette böylesi keskin bir ayrım kavramın anlamını zedeler ama yine de başlangıç olarak böyle bir ayrım, gündelik hayatı, soyut toplumsal kuramlardan ayırır. Toplumsal olanı belli bir yapıya indirgeyen kuramlara göre gündelik hayat önemsizdir ya da ikincildir; gündelik hayat, sistemleri ve yapıları analiz eden kuramlar için ufak bir ayrıntıdır. Peki mikro sosyolojilerin gündelik hayat ile ilişkisi nasıldır?

Gündelik Hayat bağlamında Yapısalcı ve yorumsamacı yaklaşım mekana dair bir çok şey söylemiştir ancak günümüzde coğrafyacılar belli bir yaklaşımın içinde kalmaktan ziyade, farklı yaklaşımları da içine alacak şekilde, gündelik hayatı “eleştirel”, “akışkan”, “keşfedilen” bir olgu olarak görmeye daha yakın oldukları için, illaki bir yakınlık kurulacaksa eleştirel düşüncenin, kültürel çalışmaların ve postmodern düşüncenin gündelik hayata bakış açısına daha yakın durmaktadırlar. Bu bağlamda, Lefebvre (2012), De Certeau (2010) ve Bauman (2017) ’in düşünceleri duygu ve mekan gibi nispeten ele avuca gelmez bir ilişkiyi anlamada daha faydalıdır. Bu düşünürlere daha yakın olduğu için gündelik hayat ve duygu arasındaki ilişkiyi anlama da coğrafyadaki temsil ötesi teoriler önemlidir. Thrift’in (2008) temsil ötesi teorilerin yedi temel ilkesinden ikisi gündelik hayat ve duygulaşım kavramıdır. Buna göre insanın mekan ile kurduğu ilişkiyi anlamada hem gündelik hayat hem de duygulaşım kavramları önemli imkanlar sunar.

Korku deyince genelde salt psikolojik bir olgu akla gelir. Bunun nispeten doğruluk payı vardır zira duygu nihayetinde iç dünyamızda oluşur. Elbette her ne kadar psikoloji ile ilişkilendirilse de bizzat psikoloji disiplinin içinde de farklı duygu tanımlamaları mevcuttur. Duyguyu daha analitik yorumlayanlar ve kavramının fenomenolojik boyutunu öne çıkaran farklılıklar örneklerden sadece biridir. Bunun yanında duygusunun toplumsal boyutu ve sosyal teori ile ilişkili bir yanı da vardır. Özellikle son yıllarda duygunun toplumsal bir yapının ürünü olduğuna dair çalışmaların artması bize duygunun sosyal boyutunu gösterir. Duygunun toplumsal boyutunu öne çıkaran yorumlara göre duygu denilen kavram salt psikolojiye indirgenemeyecek kadar geniş bir kavramdır. Çünkü insan sadece psikolojiden ibaret bir varlık değildir. Sonuç olarak denilebilir ki duygu denilince farklı alanların farklı yorumları ve yaklaşımları vardır.

Pozitivizm sonrası dönemde coğrafyada farklı ve çeşitli paradigmlar ve yaklaşımların alanda çeşitliliği ve derinliği artırdığı bir olgudur. Bu bağlamda mekân kavramını toplumsal ve kültürel boyut katan ve bu durumu “kültüre dönüş” diye isimlendiren coğrafyalara benzer bir şekilde coğrafyada Bondi ve Davidson’un (2007) ifadesiyle “duyguya dönüş” diye bir olgu da vardır. Duyguya dönüşün yani duygu gibi daha içsel kavramların coğrafi araştırmaya katılmasıyla duygu coğrafyaları adı altında yeni çalışma alanı ortaya çıkmıştır. Buna göre duygu bizim geçmişimizi, geleceğimizi ve yaşadığımız anı etkilediği için önemlidir. Zaman perspektifine ilaveten yaşadığımız yeri de etkiler. O yüzden coğrafi araştırmalara da konu olmalıdır. Bu noktada söylemek gerekirse, bu çalışma da duygu coğrafyaları adı altında değerlendirilebilir. Şüphesiz coğrafya disiplini içinde doğrudan duygu ile bağlantılı çalışmalar ve tartışmalar kısıtlıdır. Dolaylı olarak bizzat coğrafyacının coğrafya ile ve çalıştığı yer ile kurduğu ilişki duygusal iken bir çalışmalar alanı olarak duygu coğrafyaları ve duygu mekânları gibi kavramlar nispeten yenidir. Ama yine de felsefe ve sosyal teori tartışmalarının mekân ve duygu bağlamındaki meseleleri duygu coğrafyaları alanını verimli bir sahaya çevirmektedir.

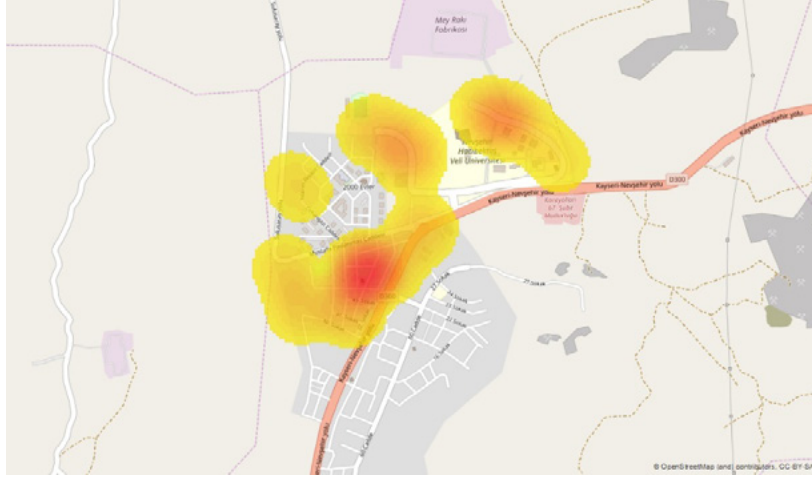
Bondi ve Davidson’un “Duygu Coğrafyaları” başlıklı editoryal çalışmasının giriş kısmı duygu coğrafyalarının kavramsal çerçevesini anlamak açısından faydalıdır. İlk olarak “duyguyu konumlandırmak sonra da “duyguyu ilişkilendirmek” ve “duygunun temsil edilmesi” başlıklarında ele alınan duygu ve mekân ilişkisi çıkış noktası olarak iyi bir kavramsallaştırmadır.

Duyguları konumlandırma başlığı altında yapılan çalışmalar daha çok teorik tartışmalardır. Aslında yeni kültürel coğrafyalar, yapısalcı coğrafyalar ve postyapısalcı coğrafyalar altında yapılan tartışmalar bu çerçevede değerlendirilebilir. Duyguları ilişkilendirmek denildiği zaman ise açıkçası diğer alanlarla ilişkiler kastedilmektedir. Yani duygu denilince psikolojik, fizyolojik, toplumsal, fenomenolojik bir çok boyut akla gelir ve coğrafyacı duygu mekânlarını ele alırken diğer alanlardaki tartışmaları ve teorileri de hesaba katmak zorundadır. Sibley’in (1995) “Geographies of Exclusion” meşhur çalışması buna en güzel örnektir. Sibley “Dışlanma Coğrafyaları”nda psikanaliz yöntemini coğrafyaya uyarlamaya çalışmıştır. Duygunun temsilleri denilince şüphesiz akla yapısal bir anlam akla gelmektedir. Kısaca duygu toplumsal ve kültürel olanın temsilidir. Örneğin milli gururun farklı milletlerde farklı yansımaları vardır. Sonuç olarak bir anıt bir kabir olsa da Anıtkabir’e bakarken bir Türk’ün bakışı ile yabancımanın bakışı farklıdır. Haliyle ona dair duygular da farklıdır. Kısaca, duyguların farklı toplumsal yapı ve kültürde temsilleri farklıdır. Bu bağlamda duygu nötr bir olgudan ziyade belli bir toplumsal ve tarihsel süreçlerin ürünüdür. Coğrafyacının görevi mekâna yansıyan bu temsilleri görmek ve buralara dair duyguların oluşma sürecini anlamaktır.

Günümüzde ise temsil ötesi teorilerin önem verdiği kavramlardan birisi de duygudur. Daha doğrusu duygu kavramı daha çok içsel olanı imlerken temsil ötesi teoriler mekâna dair her unsuru kapsadığı için duygulaşım (affect) ve atmosfer kelimelerini tercih etmektedirler. Bu atmosfer içinde birçok unsur iç içedir. Uysal ve Güngör’ün (2016) ifadesine göre bu içiçelikte “öne çıkan kavramlar ise beden, maddi unsurlar, duygu, duygulaşım (affect) kavramlarıdır. Şemalarda birey ve çevresi birbirini üreten bir olgu olarak düşünülmüştür. Duygu ve duygulaşım (affect) kavramlarını öne çıkaran çalışmalarda, duygu; bireyin içinde yaşadığı halin üzüntü, neşe, mutluluk, hüznün, coşku şeklinde dışarı yansımış haliyken duygulaşım kavramı ise bireyin içini ve dışını kapsayan bir kavram olarak kabul edilir. Deleuzian bakış açısıyla, duygulaşım kavramı aşkın anlamda bedende ve onun çevresinde materyallerin/maddi unsurların birbirine gömülü olduğu ve özneler arasında olan bir atmosferdir. Denilebilir ki, duygulaşım duyguyu aşan bir kavramdır”. Kısaca denilebilir ki, duygu mekânları denilince psikolojik ve toplumsal yaklaşımlara ilaveten bu ikiliği aşmaya çalışan postyapısalcı bir perspektif söz konusudur. Bu çalışmada da bir yere dair korku mekânı denilince bireysel boyuta ilaveten toplumsal, materyal, teknolojik vb unsurlar da mekânın içinde olan, onu oluşturan ve dönüştüren öğeler olarak kabul edilmiştir.

3. NEVŞEHİR’DE KAMPÜS VE ÇEVRESİNDE KORKU MEKANLARI

Çalışmamızda Nevşehir’de üniversite kampüsü ve çevresi inceleme alanı olarak seçilmiştir. Şüphesiz bir evin odasından küresel boyuta kadar farklı ölçeklerde farklı yerler korku mekânları olarak değerlendirilebilir. Bu çalışmada bu çeşitliliği sınırlandırmak için “kamusal mekân” kavramı tercih edilmiştir. İletişim teorilerindeki kamusal alan tartışmalarına girmeden kamusal mekân denilince herkese açık olan yerler kastedilmektedir. Bir yerin herkese açık olmasını belirleyen ya da sınırlandıran tartışmaların bu çalışmanın kapsamı dışındadır. Bir diğer husus ise korku denilince aynı zamanda endişe ve kaygı gibi onunla yakın anlamlara sahip duygular da göz önüne alınmalıdır.

Harita 1: Üniversite Çevresi Korku Yoğunluğu Haritası

İlk olarak kampüs ve çevresinde nereler korku mekânıdır ya da korku gibi bir duygu ile anılır sorusunun cevabı aranmıştır. Yapılan mülakatlarda ve gözlemlerde korku mekânı olarak değerlendirilebilecek lokasyonlar Zeki Soyak Parkı ve çevresi, kampüs içinde bazı alanlar, üniversite girişi önündeki alt geçit, kampüs çevresindeki bazı yollardır. Bu lokasyonlar arasında ise en çok önem çıkan Zeki Soyak Parkı ve çevresidir. Genel olarak her mülakatta bu parkın adı mutlaka geçmiştir. Aşağıda mülakat yapılan kişilerin ifadeleri Zeki Soyak Park hakkındaki düşünceleri gözler önüne sermektedir.

“Park çevrede en güvensiz yerdir” (Ayşe).

“Oralara gitmiyorum hiç. İssiz, garip garip tipler var” (Zeynep).

“Park çok kalabalık. Aslında aileler de gidiyor. Ama geç vakitte artık tehlikeli tipler var. Ben genelde parkın öbür tarafından dolaşıyorum” (Leyla)

“Bir kalabalık oluyor. Olay çıkarıyor arada. Orada polis dağıtıyor. Silah sesi bile duyulmuş orda” (Mehmet).

Zeki Soyak Parkı'nın güvenli olmadığına dair söylemlerin zıttı ifadeler de vardır. Bazıları parkın güvensizliğinin abartıldığı kanaatinde:

“Herkes söylüyor park tehlikeli diye. Ama ben şimdiye kadar bir şey görmedim. Çoğu abartı onların (Şenol).

Zeki Soyak Parkı ve çevresinin haricinde öğrencilerin tekin bulmadığı yerler öğrenciye göre farklılık göstermektedir. Kimine göre kampüs önündeki alt geçit korku duyulacak bir yerken kimine göre kampüs köşesinde motorların hızla gittiği yoldur. Bazılarına göre ise bir öğrencinin ifadesiyle kampüs içindeki “kör nokta”lardır. Aşağıdaki ifadeler korku ile özdeş yerleri ifade etmektedir:

“Kampüs içinde kütüphane yolu karanlık. Orada aydınlatma iyi değil. Ders çalışmayı bazen sabaha kadar uzatıyorum. Ya da bir kaç arkadaşla beraber çıkıyorum. O yolu tek yürümek korkutuyor beni” (Tuğba).

“O alt geçidi kimse kullanmaz. Kalabalıkken alt geçidi tercih ediyorum. Arkadaşlarla zaten sohbet ederken. Ama tek geçmiyorum oradan” (Kübra).

“Kimse engel olmuyor. Motorlar hava atmak için hızlı gidiyorlar. Ben çok korkuyorum. Belki de daha önce abim trafik kazası geçirdiği için” (Necla)

Yukarıda ifade edilen lokasyonların neden korku mekânı olarak anıldığını etkileyen bir çok faktör vardır. Bunlardan en önemlileri öğrencinin üniversiteye gelmeden önce yaşadığı şehirdir. Daha önce nispeten daha küçük yerlerde yaşayıp Nevşehir'e gelen öğrenciler kendilerini daha az güvende hissettiği için bir yere korku anlamını daha kolay yüklerken büyük şehirlerden gelen öğrenciler aynı yerleri oldukça güvenli bulmaktadır. Odak grup tartışmasında diyalog bunu yansıtmaktadır:

“Ben Adanalıyım. Herkes Zeki Soyak Parkı diyor. Aslında orası gayet güvenli bir yer. Adana'da onun on misli yerler var” (Ece)

Görsel 1: Üniversite Çevresi Korku Mekanları

Bir yeri korku ile özdeşleştirmeyi etkileyen en önemli unsurlardan birisi de cinsiyettir. Yapılan mülakatlarda kız öğrenciler bir yeri daha çok korku ile anmaktadır. Aşağıdaki örnekler bu korkuyu da etkileyen birçok sebebi göz önüne sermektedir:

“Bizim için hayat erkenden bitiyor. Kızların zaten gece bir yere gitme gibi durumu yok. Ben gitsem, benden çok ailem korkar. Hemen ararlar” (Hatice)

“Sadece mekân değil, çoğu zaman bazı yerlerde bakışlar bile korkutur beni” (Yaren).

“Kıyafet önemli. Ben böyle ne zaman özenli giyinsem sanki daha tehlikeli diye düşünüyorum” (Leyla).

Her ne kadar bazı yerler korku ile özdeşleştirirse de o yerleri zaman boyutu etkiler ve oraya dair duygular değişir. Öğrencilerin üniversiteye ilk geldikleri yıl ile sonraki yıllar arasında farklılıklar vardır. Bu da göstermektedir ki bir yerde yaşamışlık ve oraya dair yeterli bilgi ve tecrübeye sahip olma oraya dair duygularımızı etkiler:

“İlk geldiğimde aslında ben her yerden korkuyordum. Ama sonra alıştım” (Ayşe).

“Yurtta kızlar o parka gitme derlerdi. Uzun süre gitmedim. Sonra gidince abartmışlar diye düşündüm (Ümran)

Özellikle kampüs içinde ve diğer başka alanlarda sahipsiz köpekler de korku sebebidir. Bu konuda daha önce olumsuz bir tecrübesi olan kişiler bu durumdan daha çok etkilenmektedir:

“Ben köpeklerden korkuyorum. O yüzden geceleri kampüs içinde bir yere gitmem” (Deniz)

“Buradaki köpekler çete gibi. Korkmamak mümkün değil” (Ece)

Öğrencilerin kaldıkları yere daha uzak yerler özellikle gece vakti bazen endişe kaynağı olabilmektedir.

“Akşam Avanos eğlenceli. Gece kalabalık oluyor orası. Güzel bir yer. Ama ulaşım zor ve gece vakti nasıl gideriz ki oraya” (Naz).

Özellikle geceleri ışıklandırma sorunu öğrencilerin bir yere dair duygularını etkilemektedir. İyi ışıklandırılmamış bölgeler genelde korku ile özdeşleşen yerlerdir:

“Kampüs içinde lamba az olan yerlerden herkes çekinir” (Yeşim).

“Nerden ışık az oradan uzak dururum” (Leyla).

4. SONUÇ

Duygu ile ilgili kavramlar kavranması zor olduğu için korku ve mekân arasında bir ilişki kurmanın oldukça esnek bir yanı vardır. Ayrıca kolayca bir yeri korku mekânı diye etiketlemek bizi gerçeklikten uzaklaştırır. Üstelik bir yerde, özellikle büyükşehirlerde, korku ile özdeşleşmiş bir yer kime göre korku mekânıdır sorusu anlamlı bir sorudur. Kimi için korku duyulan bir yer bir başkası için olumlu duyguların beslendiği hatta aidiyet hissi uyandıran bir yer olabilir. O halde denilebilir ki mutlak anlamda bir yeri korku ile özdeşleştirmek doğru değildir. Peki, bir yer korku nasıl anılmalıdır? Bunun cevabı görecelik kavramında yatmaktadır. Yani bir yere dair yegâne bir söylemden ziyade birçok farklı söylemler vardır. Ama yine de bu görecelik içinde bir yerde yaşayanların o yere dair söylemlerinin izini sürmek bize genel bir fikir verebilir. Korku gibi kavranması zor bir kavramın mekâna nasıl yansıdığını görmek için o yere çoklu ifadeler ortaya çıksa da ilginç bir şekilde o yer hakkında zamanla hâkim bir söylem de oluşur. Örneğin çoğu kişi hiç Zeki Soyak Parkı'na gitmeden oranın tekin bir yer olmadığına dair söylemlere maruz kalır ve bu söylemleri gündelik hayatının içine sokar. Kısaca mekâna dair edinilen söylemler bizim gündelik hayattaki duygularımızı etkileyen en önemli öğelerden biridir. Fakat temsil ötesi teorilerin özellikle vurguladığı gibi gündelik hayat akışkandır ve bu akışkanlığı birçok unsur etkiler. Bu açıdan bakıldığında zaman duygu coğrafyaları bizlere bu akışkanlığı anlamada çeşitli imkânlar sunar. Bu çalışmada nispeten küçük bir şehirde üniversite kurulduktan sonra nispeten yeni gelişen bir bölgede duygu coğrafyalarının nasıl geliştiği konusu irdelenmiştir. Duygu coğrafyaları “bitmiş ve donmuş” bir olgudan ziyaden sürekli bir “oluşum içinde” olma durumudur. Dolayısıyla bu çalışma şimdilerde korkuyla özdeşleşen yerlerin gelecekte nasıl bir oluşum içinde olacağını görmek bakımından anlamlıdır. Acaba üniversite bölgesinin zamanla daha çok gelişmesi ve öğrencilerin şehre dair algısının gelecekte değişmesi bu bölgedeki korku mekanları nasıl etkiler sorusu her ne kadar spekülâtif bir soru olarak görülse de duygu coğrafyaları terminolojisinde gayet anlamlı bir sorudur

KAYNAKÇA

- Anderson, B. (2009) Affective atmospheres. *Emotion, Space and Society* 2(2): 77–81.
- Bauman, Z. (2017) “*Akışkan Modernite*”, İstanbul, Can Yayınları
- Bondi, L. Davidson, J ve Smith, M (2007) “*Introduction: Geography's 'Emotional Turn'*”, (içinde) Davidson, J., Bondi, L. ve Smith, M (2007) *Emotional Geographies*, Aldershot, Ashgate
- Davidson, J. (2001) ‘Fear and trembling in the mall: women, agoraphobia and body boundaries’, in Isabel Dyck, Nancy Davis Lewis and Sara McLafferty (eds) *Geographies of Women's Health*. London and New York: Routledge, pp. 213-230.
- De Certeau, M. (2010) “*Gündelik Hayatın Keşfi 2*”, İstanbul, Dost Kitabevi.
- Garginer, M (2016) *Gündelik Hayatın Eleştirileri*, İstanbul, Heretik Yayıncılık.
- Lefebvre, H. (2012) “*Gündelik Hayatın Eleştirisi*”i, İstanbul, Sel Yayıncılık
- Sibley, David (1995) *Geographies of Exclusion*. London and New York: Routledge.
- Thrift, N. (2008) *Non-Representational Theory: Space/Politics/Affect*, London, Routledge
- Uysal, A. (2016) Londra'daki Türkiyeli Çocukların Ulusaşırı Mekânlarda Duygusal Coğrafyaları, *Göç Dergisi*, 3/1,99-119.
- Uysal, A. Göngör, Ş (2016) Postyapısalcı ve ilişkisel coğrafyalarda bir tarz olarak temsil ötesi teori (ler), *Coğrafya Dergisi*, 33, 83-93.